

Alder vid första berusning

Av de elever som uppgivit när de var berusade första gången är snittåldern i detta material 14,6 år. I förra årets undersökning var motsvarande resultat 14,2 år och 2004 14 år. Resultaten är emellertid inte helt jämförbara med mätningen 2004, då denna fråga hade fler och något annorlunda svarsalternativ. Resultaten ska för övrigt betraktas med stor försiktighet. Dels har många svarat att de inte vet när berusningsdebuten skedde, dels är de yngsta respektive äldsta svarsalternativen öppna.

Andel total 2006, 2005, 2004

Hur gammal var du när du var berusad första gången?			
	2006	2005	2004
12 år eller yngre	5%	8%	8%
13 år	6%	13%	15%
14 år	16%	19%	19%
15 år	19%	14%	17%
16 år eller äldre	17%	13%	10%
Vet inte	33%	29%	27%
Har aldrig varit berusad	4%	4%	5%
Summa svar	278		
Ej svar	59		

LÄKEMEDEL OCH ALKOHOL

Användandet av läkemedel i berusningssyfte har andelsmässigt minskat sedan förra mätningen, från 13 till 8 %. Användningsmönstret är dock detsamma; det är olika former av värktabletter som eleverna uppger att de använder, medan sömn- och lugnande preparat knappast förekommer alls.

Materialet visar vidare att det är pojkarna som står för den totala minskningen, flickorna har ökat sitt läkemedelsanvändande i berusningssyfte sedan förra mätningen. 17 % av flickorna uppger att de använt läkemedel i berusningssyfte, förra året var det 13 %, och det är användandet av värktabletter som ökar, sömn- lugnande medel minskar även bland flickorna. Bland pojkarna svarar 5 % att de berusat sig med läkemedel i denna undersökning, motsvarande resultat 2005 var 13 %.

Andel total 2006, 2005 o 2004

Har du använt läkemedel tillsammans med eller utan alkohol i berusningssyfte?			
	2006	2005	2004
Nej	92%	87%	88%
Ja, värktabletter	7%	10%	9%
Ja, sömn- eller lugnande tabletter	1%	3%	2%
Ja, annat	0%	0%	1%
Summa svar	336		
Ej svar	1		

Andel pojkar 2006 o 2005, andel flickor 2006 o 2005

Har du använt läkemedel tillsammans med eller utan alkohol i berusningssyfte?				
	Pojkar	2005	Flickor	2005
Nej	95%	87%	83%	87%
Ja, värktabletter	4%	10%	14%	11%
Ja, sömn- eller lugnande tabletter	1%	2%	3%	5%
Ja, annat. Vad?	0%	1%	0%	0%
Summa svar	218		118	
Ej svar			1	

NARKOTIKA

Andelen elever som uppger att de använt narkotika minskar även i denna undersökning, från 20 % 2005 till 17 % i denna mätning. Men det är även i denna fråga pojkarna som står för hela den totala minskningen. Andelen flickor som använt narkotika har ökat från 14 % förra året till 17 % i år.

Liksom i de tidigare undersökningarna är cannabis den absolut vanligaste narkotikan som eleverna använt. Det uppger 91 % i denna undersökning. Annan typ av narkotika förekommer i betydligt mindre utsträckning: 16 % har använt kokain, 12 % amfetamin. Det är också ungefär samma mönster som i de tidigare undersökningarna.

När det gäller användningsfrekvensen av cannabis uppger 26 % att de använt det en gång, 29 % 2-4 gånger och 36 % har använt cannabis mer än 5 gånger. Annan typ av narkotika har vanligtvis använts en gång eller några enstaka gånger.

En majoritet av de som använt narkotika, 68 %, har fått tag i den genom att de blivit bjudna av kamrater. En stor del uppger även att det köpt narkotika av någon de känner, 50 %, och från någon okänd, 24 %.

Narkotikadebutåldern i materialet är 15,4 år. Motsvarande resultat förra året var 15 år och 2004 också 15,4 år. Detta resultat ska, liksom i de tidigare undersökningarna, tolkas med stor försiktighet. Dels är två av svarsalternativen öppna, dels svarar en femtedel av eleverna att de inte vet när debuten skedde.

Andel total 2006, 2005 o 2004

Har du någon gång använt narkotika? (Med narkotika avses t.ex. hasch, marijuana, amfetamin, ecstasy, LSD, kokain, heroin och GHB)			
	2006	2005	2004
Nej	83%	80%	73%
Ja	17%	20%	27%
Summa svar	337		

Andel pojkar 2006 o 2005, andel flickor 2006 o 2005

Har du någon gång använt narkotika? (Med narkotika avses t.ex. hasch, marijuana, amfetamin, ecstasy, LSD, kokain, heroin och GHB)				
	Pojkar	2005	Flickor	2005
Nej	83%	76%	83%	86%
Ja	17%	24%	17%	14%
Summa svar	218		119	

Möjlighet att pröva narkotika

Denna fråga syftar till att få en uppfattning om hur vanligt det är med narkotika i ungdomarnas livsmiljö. Frågan omfattar endast de elever som *inte* använt narkotika.

Andelen elever som uppger att de haft möjlighet att pröva narkotika är densamma som förra året, 42 %. Men det är sammantaget en större andel elever i denna undersökning som uppger att de aldrig haft möjlighet att pröva narkotika, 50 % jämfört med 46 % 2005.

Materialet visar vidare, liksom i frågan om narkotikaanvändning, att det är bland pojkarna som en minskning skett sedan förra året, medan det bland flickorna skett en mindre ökning av andelen som svarar att de haft möjlighet att pröva narkotika.

Andel total 2006, 2005 o 2004

Har du någon gång haft möjlighet att pröva narkotika?			
	2006	2005	2004
Nej	50%	46%	52%
Ja	42%	42%	48%
Vet inte	8%	12%	i.u
Summa svar	279		
Ej svar	58		

Andel pojkar 2006 o 2005, andel flickor 2006 o 2005

Har du någon gång haft möjlighet att pröva narkotika?				
	Pojkar	2005	Flickor	2005
Nej	50%	42%	52%	50%
Ja	41%	44%	43%	39%
Vet inte	9%	13%	5%	12%
Summa svar	180		99	
Ej svar	38		20	

SNIFFNING

Andelen elever som uppger att de någon gång sniffat har varit stabil över de tre åren som dessa mätningar skett. I denna undersökning uppger 9 % att de sniffat, medan det 2005 och 2004 var 10 %. Merparten av dem som sniffat har gjort det en gång eller några enstaka gånger.

Materialet uppdelat på kön visar att andel flickor som uppger att de sniffat ökat med 4 procentenheter sedan förra året, från 7 till 11 %. Bland pojkarna har däremot en rejäl minskning skett, från 13 till 7 %. Det är samma mönster som i de tidigare frågorna om narkotika och läkemedelsanvändning.

De vanligaste medel som eleverna uppger att de sniffat är desamma som i tidigare undersökningar, nämligen bensin, klister och lim och drivgas från sprayburkar. Tändargas är också relativt vanligt.

Andel total 2006, 2005 o 2004

Har du sniffat någon gång?	2006	2005	2004
Nej, ingen gång	91%	90%	90%
Ja, 1 gång	3%	5%	3%
Ja, 2-4 gånger	4%	3%	5%
Ja, 5-10 gånger	1%	0%	1%
Ja, 11-20 gånger	1%	1%	0%
Ja, mer än 21 gånger	0%	2%	1%
Summa svar	337		

Andel pojkar 2006 o 2005, andel flickor 2006 o 2005

Har du sniffat någon gång?	Pojkar	2005	Flickor	2005
Nej, ingen gång	93%	87%	89%	93%
Ja, 1 gång	3%	5%	3%	4%
Ja, 2-4 gånger	3%	3%	4%	2%
Ja, 5-10 gånger	0%	1%	3%	0%
Ja, 11-20 gånger	1%	1%	1%	0%
Ja, mer än 21 gånger	0%	3%	0%	1%
Summa svar	218		119	

ELEVERNAS UPPFATTNINGAR OM DROGVANEUNDERSÖKNINGAR

Denna fråga är nykomponerad och har inte funnits med i de tidigare undersökningarna. Tanken är att få en uppfattning om vad eleverna tycker om att behöva fylla i enkäter av det här slaget. Eleverna förväntas att delta i olika typer av enkätundersökningar och det kan finnas en risk att man drabbas av enkättrötthet och helt enkelt inte orkar svara seriöst på frågorna. Det påverkar givetvis resultatet vad eleven anser om de frågor som ska besvaras och att de rimligen är mindre benägna att lämna riktiga svar om de anser att undersökningen är onödig, dålig eller ogillas av något annat skäl.

Av svaren att döma anser en majoritet av eleverna att det är bra att drogvaneundersökningar genomförs i bl. a gymnasiet, 62 % svarar det. Endast 4 % av eleverna har uppgivit att de inte tycker det är bra att detta görs, 16 % är neutrala.

Bland de kommentarer som lämnades i svars-kategorin annan uppfattning var vanliga påpekanden att det också måste märkas att något arbete på området görs på skolan, annars finns det inte heller någon anledning att göra dessa undersökningar.

Antal svar, andel totalt

Vad tycker du om att Tyresö kommun genomför drogvaneundersökningar i Tyresös grundskolor och i år 2 på Tyresö gymnasium?		
	Antal svar	Procent
Bra	207	62%
Varken bra eller dåligt	52	16%
Inte bra	15	4%
Ingen uppfattning	51	15%
Annan uppfattning	9	3%
Summa svar	334	
<i>Ej svar</i>	3	

PROGRAMRESULTAT

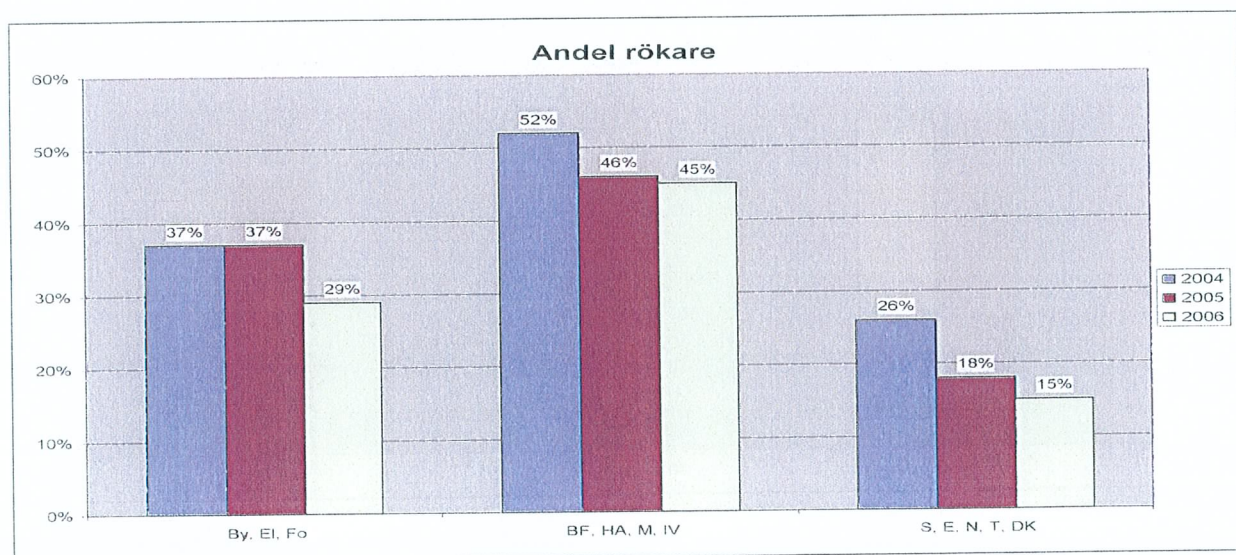
Nedan presenteras resultat från enkätens huvudfrågor med en indelning av programmen efter deras karaktär. Resultaten i denna del visas i stapeldiagramform och jämförs gruppvis med 2004- och 2005-undersökningen. Programmen har delats in i tre grupper:

1. Yrkesförberedande med teknisk inriktning (bygg-, el-, fordonsprogram). Sammanlagt 72 elever (By, El, Fo)
2. Yrkesförberedande med social-, administrativ-, och serviceinriktning, samt individuella programmet (barn o fritid-, handel o administration-, media- och IV-programmet). Sammanlagt 64 elever. (BF, HA, M, IV)
3. Högskoleförberedande program (sammälls-, naturvetenskapligt-, tekniskt-, och design o kommunikationsprogrammet). Sammanlagt 201 elever. (S, E, N, T, DK)

Liksom i de två tidigare undersökningarna bör hänsyn tas till att grupperna är olika stora. De andelsmässiga relationerna grupperna emellan kan därför halta något i jämförelse. Grupperna är emellertid inbördes likvärdiga i undersökningarna. Syftet med denna gruppindelning är att få en överblick och samtidigt kunna urskilja mönster i materialet, snarare än att peka på faktiska skillnader dessa grupper emellan. Grupp 1 och 2 är desamma som i de tidigare undersökningarna. I grupp 3 har det däremot skett vissa förändringar. Tekniska programmet är med i denna undersökning, men deltog inte 2005. Estetiska programmet deltog inte i denna undersökning, men har varit med i tidigare undersökningar. Dessutom har det nya programmet Design och Kommunikation tillkommit i denna grupp.

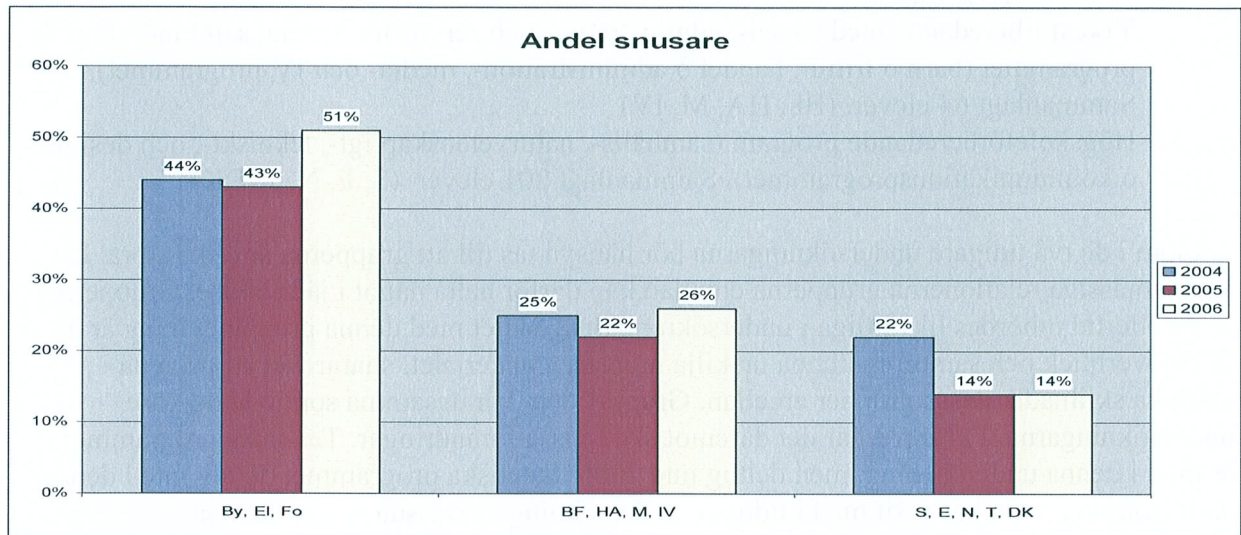
Rökning

Diagrammet visar det sammanlagda värdet av dem som röker dagligen och de som uppgivit att de röker ibland. Andelen rökare minskar i samtliga grupper. Men det är fortfarande betydligt vanligare att man röker i de yrkesförberedande programmen och i synnerhet i dem som domineras av flickor.

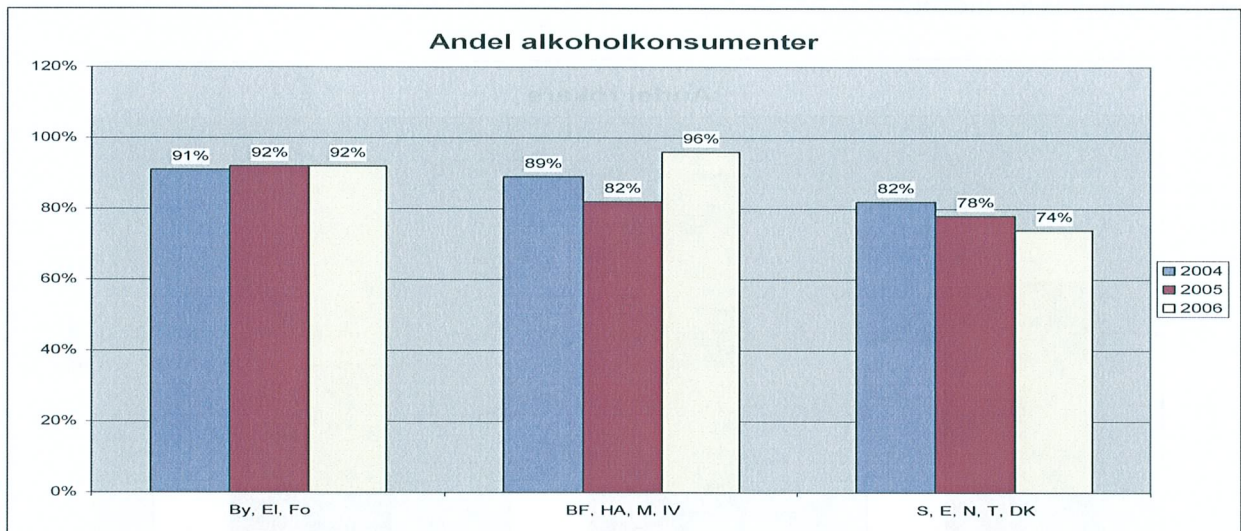
Snus

Även här visar diagrammet det sammanlagda värdet av dem som snusar ibland och de som gör det dagligen. Andelen snusare ökar något i de båda yrkesförberedande grupperna, från att ha minskat något i förra årets mätning. Det är i de pojkdominerade yrkesprogrammen som snusandet är vanligast förekommande och det är också i denna grupp som den andelsmässiga ökningen är störst.

Alkohol

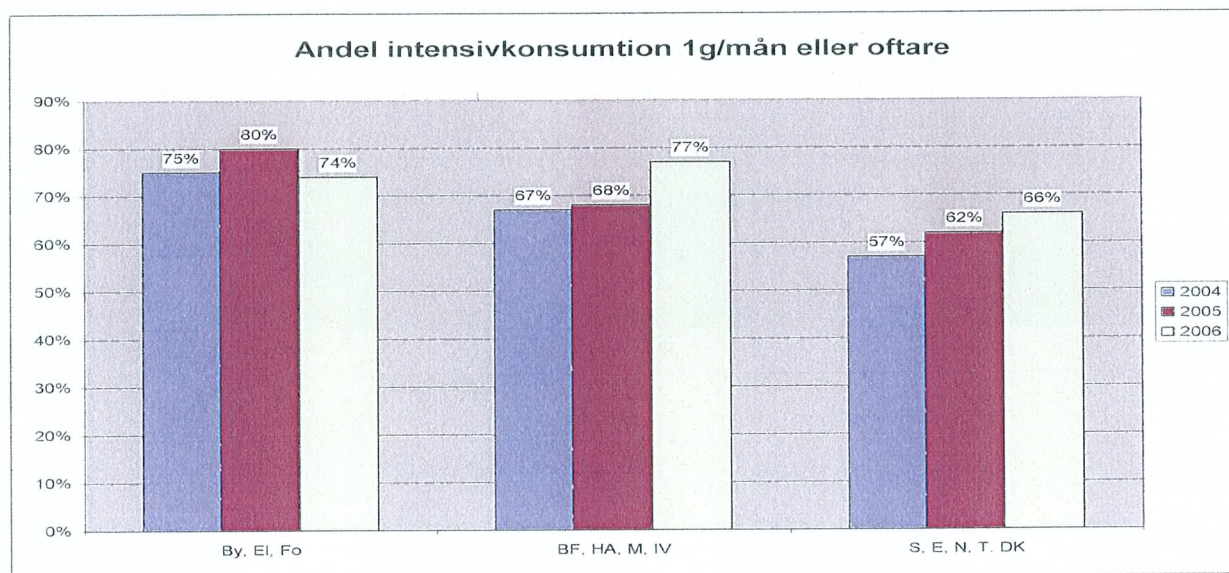
Diagrammet omfattar samtliga elever som uppgivit att de är alkoholkonsumenter, dvs. de som dricker alkohol regelbundet. Andelen alkoholkonsumenter på de studieförberedande programmen minskar stadigt, medan en tydlig ökning skett i grupp 2, där nästan samtliga elever är alkoholkonsumenter. Även i grupp 1 är andelen alkoholkonsumenter stabilt hög.

Intensivkonsumtion

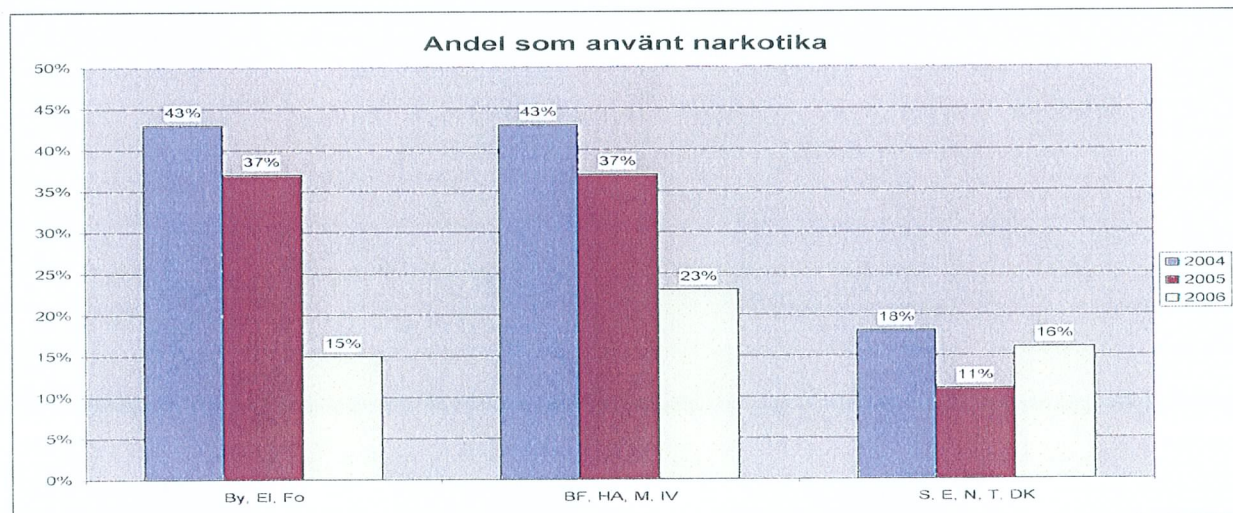
Intensivkonsumtion är ett vedertaget mått på berusningsdrickande och innebär att man vid ett och samma tillfälle dricker viss mängd alkohol som motsvarar minst 18 cl sprit.

Diagrammet beskriver de som intensivkonsumerar alkohol 1 g/mån eller oftare. I grupp 2 och 3 har det successiv blivit vanligare i gruppen alkoholkonsumenter att intensivkonsumera i denna omfattning. I grupp 1 har däremot en liten andelsmässig minskning skett i denna mätning. *Det bör beaktas att det är i program där flickor dominerar som det finns såväl andelsmässigt flest alkoholkonsumenter som de mest frekventa intensivkonsumenterna av alkohol.*

Narkotika

Andelen elever som någon gång använt narkotika har kraftigt minskat i grupperna 1 och 2, medan en mindre ökning har skett i grupp 3, jämfört med förra mättillfället. Vad som är orsakerna till minskningen i grupperna 1 och 2 har inte närmare granskats, men i CAN:s riksundersökningar har också narkotikaanvändandet minskat de senaste åren.

Sniffning

Andelen elever som sniffat har minskat avsevärt i grupperna 1 och 2, jämfört med förra årets mätning, medan en liten ökning skett i grupp 3, dock från en väldigt låg nivå. Det är fortfarande betydligt vanligare att man har erfarenhet av sniffning i de yrkesföreberedande utbildningarna.

